

2. Yevtushenko N. S., Vorobyov M. M. Competences in the digital sphere of mechanical engineering specialists // Інформаційні технології у сучасному світі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених. Державний біотехнологічний ун-т. Харків : ДБТУ, 2024. С. 262-263.

3. Дух В., Євтушенко Н. Стратегії управління охороною праці та виробничий контроль на підприємствах машинобудівного сектору / Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності = Problems and Prospects for the Development of Life Safety System : зб. наук. праць 19-ї Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. Львів : ЛДУ БЖД, 2024. С. 730-734.

**ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ ЯК СЛІДСТВО НЕДОСТАТНЬОЇ
ОБІЗНАНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
INDUSTRIAL INJURIES AS A CONSEQUENCE OF INSUFFICIENT
EMPLOYEE AWARENESS**

*Студентка (II рівень навчання) Кириленко К.О., студент (I рівень навчання)
Співак М.О., науковий керівник доц., к.т.н. Мезенцева І.О.*

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Анотація. В роботі розглянуто виробничий травматизм в Україні за 2017-2022 роки. Представлені дані щодо виробничого травматизму за вказаний період. Проаналізовані причини зростання травматизму та надані рекомендації щодо його зниження.

Ключові слова: виробничий травматизм, нещасні випадки, професійні захворювання, навчання з охорони праці.

Annotation. The work examines industrial injuries in Ukraine for 2017-2022. Data on industrial injuries for the specified period are presented. The reasons for the increase in injuries are analyzed and recommendations for its reduction are provided.

Keywords: industrial injuries, accidents, occupational diseases, occupational health and safety training.

Проблемою виробничого травматизму опікується кожна розвинена держава. Згідно даних Всесвітньої організації охорони здоров'я приблизно 2 мільйони людей щороку помирають від хвороб і травм, які пов'язані із трудовою діяльністю [1]. Україна також потерпає від значної кількості виробничого травматизму. Кількість страхових нещасних випадків та хронічних професійних захворювань у нашій країні за період з 2017 по 2022 рік представлено на рисунку 1.

Із рисунка видно, що кількість нещасних випадків значно змінюється кожний рік, особливо звертає на себе увагу 2021 рік, де зафіксована найбільша кількість нещасних випадків, що пов'язано із пандемією коронавірусної інфекції SARS-CoV-2. Що стосується хронічних професійних захворювань, видно, що кількість їх невпинно збільшується.

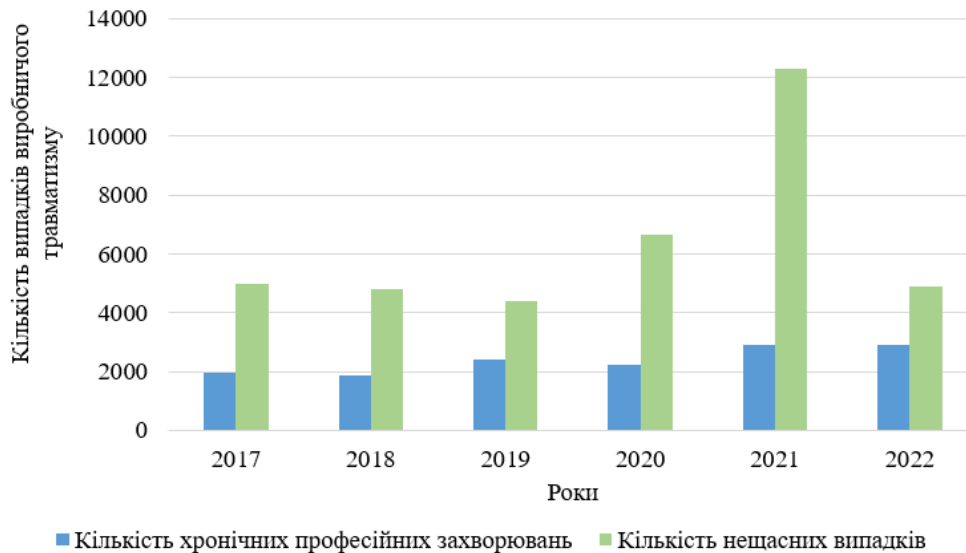

Рисунок 1 – Кількість страхових нещасних випадків та хронічних професійних захворювань за 2017-2022рр.

При цьому кожен рік кількість нещасних випадків в декілька разів перевищує кількість хронічних професійних захворювань. Це пояснюється тим, що хронічна патологія накопичується в організмі роками і, як правило, не виліковується. Серед професійних захворювань найбільша кількість випадків – захворювання органів дихання [2, 3].

Причини виробничого травматизму розглядалися та аналізувалися у багатьох наукових дослідженнях фахівців з безпеки праці. Було встановлено, що найбільша кількість виробничого травматизму відбувається за організаційними причинами, а саме при невиконанні вимог інструкцій з охорони праці та невиконанні посадових обов’язків [1, 3, 4]. Виникає питання: що спонукає працівників порушувати вказані вимоги? Можливо працівники усвідомлено не виконують вимоги, що представлені у інструкціях з охорони праці або не ознайомлені із їх змістом взагалі? Можливо надані інструкції застарілі, викладені непорозуміло або надають неактуальну інформацію? Якщо причина невиконання полягає у свідомих небезпечних діях працівника, необхідно визначити їх мотивацію. Контроль за своєчасним та якісним навчанням працівників з питань охорони праці дозволить знизити свідоме порушення вказаних вимог. А при використанні у професійній діяльності незрозумілих або некомпетентних інструкцій рекомендується проводити ретельний контроль за їх розробкою, періодичний перегляд та удосконалення.

Можна зробити висновок, що невиконання вимог інструкцій з охорони праці та невиконання посадових обов’язків - слідство недостатньої або неякісної обізнаності

працівників питанням охорони праці та особисті небезпечні дії. Змінити ситуацію можливо тільки при свідомому впливі на мотивацію дій працівників при підготовці персоналу всіх ланок керування та навчання культури безпеки праці на всіх рівнях освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Mezentseva, I., Vambol, S., Kuzmenko, O., & Osmanova, O. (2024). Problems of Occupational Injuries and Ways of Its Reduction on Example of Ukraine. Diversity: Disease Preventive of Research Integrity, 4(2), 54-62. <https://doi.org/10.24252/diversity.v4i2.42873>
2. Любченко І. М. Аналіз професійних захворювань за останні роки / І. М. Любченко, І. О. Мезенцев, К. М. Неклюєнко // Безпека людини в сучасних умовах: зб наук. ст. та матеріалів 8-ї міжнар. наук.-метод. конф. та 115-ї міжнар. конф. EAS, 8-9 грудня 2016 р. / Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Харків : ГО "СФБЖДЛ", 2016. – С. 622-624. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44170>
3. Мезенцев С. М. Запука майбутнього життя - безпека праці / С. М. Мезенцев, Н. С. Євтушенко, І. О. Мезенцева // Future Healthcare: Innovations, Advances and Progress : proc. of the 2nd Intern. Sci. and Practical Internet Conf., June 15-16. – Dnipro : FOP Marenichenko V. V., 2023. – P. 105-107.
4. Мезенцева І. О., Кузьменко О. О., Труш О. О., Вамболь С. О. Аналіз причин виробного травматизму та шляхи його зниження в сучасних реаліях. Проблеми охорони праці в Україні. 2023. № 39 (3-4). С. 8-14. doi: <https://doi.org/10.36804/nndipbor.39-3-4.2023.8-14>

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ПЛАНУВАННЯ ЖИТЛОВИХ ГРУП ТА БУДІВЕЛЬ MODERN APPROACHES TO PLANNING RESIDENTIAL GROUPS AND BUILDINGS

Студентка (І рівень навчання) Отрош В.Ю.,

науковий керівник PhD Рашкевич Н.В.

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Анотація. В роботі розглянуті підходи у містобудуванні, що не лише відповідають сучасним екологічним викликам, але й сприяють створенню комфортного, безпечного та привабливого життєвого середовища для мешканців.

Ключові слова: сталий розвиток, проектування, безпека, будівництво.

Annotation. The paper considers approaches to urban planning that not only meet modern environmental challenges but also contribute to the creation of a comfortable, safe and attractive living environment for residents.

Keywords: sustainable development, design, safety, construction.

Вступ. У сучасних умовах урбанізації та глобальних змін клімату архітектурно-будівельна галузь стикається з необхідністю впровадження нових підходів до проектування та будівництва житлових груп і будівель.